

Wrocław,

wpl. 18 5-07-2017
.07.2017 r.
Ldz.DIR 1156

Zn. spr: ZG.7330.2.2017

Zanęł
A. Przewodniczący
Pracownicy

25.08.2017

Szanowna Pani

dr inż. Urszula Solińska-Marek

Dyrektor Biura

Dolnośląskiej Izby Rolniczej

we Wrocławiu

ul. Wiejska 29

52-411 Wrocław

Odpowiadając na pismo L. Dz. DIR/1036/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie udzielenia informacji dotyczących gospodarki łowieckiej na terenie ośrodków hodowli zwierzyny Lasów Państwowych działających na terenie RDLP we Wrocławiu, w kontekście szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych, przekazujemy następujące odpowiedzi na konkretnie zadane pytania.

1. Na terenie działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu funkcjonuje: 9 ośrodków hodowli zwierzyny które leżą na terenie 11 nadleśnictw i obejmują swoim zasięgiem 13 obwodów łowieckich. Zwracamy jednocześnie uwagę, że powiaty Góra Śląska i Syców w strukturze Lasów Państwowych podległe są Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu. Na tym terenie także znajdują się ohz LP.
2. Poniższa tabela ilustruje liczebność (marzec 2017) i plan pozyskania w sezonie 2017/2018, trzech kluczowych dla powstawania szkód gatunków zwierząt łownych. Warto zauważyć, że inwentaryzacja zwierzyny w bieżącym sezonie (na terenie wszystkich obwodów – nie tylko ohz LP), dzięki zastosowaniu metod statystycznych i w oparciu o dane zebrane w czasie bardzo pracochłonnych i kosztownych prac terenowych wykazała stany zwierzyny zdecydowanie wyższe i, jak uważamy,

Sprawę prowadzi: Adam Dziubacki – tel. 71 377 17 47, tel. IP cisco 1371335

znacznie bliższe rzeczywistości niż wcześniejsze szacunki oparte przede wszystkim o tak zwane „obserwacje całoroczne”. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest również bezprecedensowo wysoki plan pozyskania zwierzyny. Ponadto normą jest, że jeżeli plan odstrzału (przede wszystkim dzików) zostanie wykonany przed zakończeniem sezonu łowieckiego, to ze względu na zagrożenie przez ASF, niejako automatycznie jest zwiększany do maksymalnych wielkości realnych do realizacji.

lp	ohz	jeleń		sarna		dzik	
		liczebność	odstrzał	liczebność	odstrzał	liczebność	odstrzał
1	Bardo/ Jugów/ Świdnica	855	237	402	124	335	439
2	Jawor	299	94	400	90	326	392
3	Legnica	205	52	441	110	157	160
4	Milicz*	483	101	1036	176	316	350
5	Pieńsk/ Ruszków	976	202	394	53	224	185
6	Łądek Zdrój	815	230	150	25	30	20
7	Złotoryja	226	53	675	177	157	189
8	Żmigród	1916	435	1588	366	589	614
	Razem	5775	1404	5086	1121	2134	2349

* ohz Milicz 45 i Milicz 67 zsumowano.

3. Współpraca nadleśnictw zarządzających ośrodkami hodowli zwierzyny LP z rolnikami polega między innymi na:

- sytuowaniu (często na bezpośredni wniosek rolnika) urządzeń łowieckich (ambona, zwyżka) w miejscach gdzie potencjalnie spodziewana jest nasilona presja zwierzyny na uprawy rolne,
- nieodpłatnym wypożyczaniu rolnikom nowoczesnych elektryzatorów wraz z osprzętem,
- ogradzanie siatką leśną upraw rolnych szczególnie narażonych na szkody łowieckie, (bywa, że rolnicy nie wyrażają zgody na grodzenia)
- dozоровanie (przede wszystkim zasiewów kukurydzy) przez ludzi opłacanych przez nadleśnictwo,

Sprawę prowadzi: Adam Dziubacki – tel. 71 377 17 47, tel. IP cisco 1371335

- doraźne dozоровanie przez myśliwych lub stróżów, konkretnych upraw po uzyskaniu informacji od rolnika o zwiększonej presji zwierzyny,
- Stosowanie, a także wydawanie rolnikom środków odstraszających zwierzynę akustycznie i zapachowo, (petardy, hukirol i inne).

Nie zgadzamy się z przytoczoną w piśmie opinią rolników, że „...nadleśnictwa prowadząc gospodarke łowiecką na terenie obwodów łowieckich będących ośrodkami hodowli zwierzyny i czerpiąc zysk ze sprzedaży polowań oraz tusz zwierzyny, nie są zainteresowane zmniejszaniem pogłowia zwierząt łownych w tych obwodach.” Pragniemy zwrócić uwagę, że zadania ośrodków hodowli zwierzyny, określone w art. 28 ustawy Prawo łowieckie to, oprócz polowania:

- 1) prowadzenie wzorcowego zagospodarowania łowisk, wdrażanie nowych osiągnięć z zakresu łowiectwa;
- 2) prowadzenie badań naukowych;
- 3) odtwarzanie populacji zanikających gatunków zwierząt dziko żyjących;
- 4) hodowla rodzimych gatunków zwierząt łownych w celu zasiedlania łowisk;
- 5) hodowla zwierząt łownych szczególnie pożytecznych w biocenozach leśnych;
- 6) prowadzeniem szkoleń z zakresu łowiectwa.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów, wynik ekonomiczny działalności ośrodków hodowli zwierzyny winien być dodatni, jednak celem nie jest jednak maksymalizowanie zysków poprzez sugerowane nam hodowanie nadmiernej liczby zwierząt łownych. Prowadzone polowania służą samofinansowaniu się tych ośrodków hodowli zwierzyny. Proszę przyjąć, że zagęszczenia zwierzyny na jednostkę powierzchni w ośrodkach hodowli zwierzyny nie odbiegają od notowanych w obwodach wydzierżawionych o podobnych warunkach przyrodniczych, wszak zwierzyna nie widzi granic obwodów łowieckich. Większe sumarycznie arealy uszkodzonych upraw wynikają po pierwsze z faktu, iż średnia powierzchnia obwodu zarządzanego przez Lasy Państwowe (około 9 tys. ha) jest ponad dwukrotnie większa od średniej dla obwodów wydzierżawionych (około 4 tys. ha). Ponadto, bardzo ważną różnicą jest fakt, że do zarządców obwodów Lasów Państwowych, czyli nadleśnictw, zgłaszane są wszystkie bez wyjątku szkody stwierdzone przez rolnika. Nikt nie ma specjalnego sentymentu do Skarbu Państwa, podczas gdy nie są odosobnione przypadki (co oczywiście jest naturalne i w

Sprawę prowadzi: Adam Dziubacki – tel. 71 377 17 47, tel. IP cisco 1371335

żadnym razie nie piętnujemy tej praktyki) kiedy rolnicy sami będący myśliwymi lub w jakiś sposób są „zaprzyjaźnieni” z kołem łowieckim nie występują formalnie o odszkodowania lecz załatwiają ten problem polubownie, bez zbędnych w tym wypadku formalności. Pragniemy wskazać, że - biorąc pod uwagę ilość szacowań obywateli się we wszystkich nadleśnictwach zarządzających ośrodkami hodowli zwierzyny - incydentów dotyczących nierozwiązanych spraw, które znajdują swój epilog w sądzie jest skrajnie mało.

Korzystając z okazji wymiany tej korespondencji chcemy zaapelować o współpracę ze strony rolników. Apel ten dotyczy całego terenu działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, a nie tylko obwodów przez nas zarządzanych. Gwałtowny wzrost liczebności dzików (w pewnym stopniu także jeleni) na przestrzeni ostatnich lat nie jest wynikiem braku zainteresowania myśliwych pozyskiwaniem zwierzyny – poziom odstrzału stale wzrasta. Jednak jest on niewystarczający wobec nadzwyczajnego zwiększenia się płodności i plenności zwierząt, przede wszystkim dzików – głównego gatunku powodującego szkody w rolnictwie. Wielkoobszarowe uprawy rzepaku i kukurydzy, wielohektarowe łąny zbóż pozbawione dróg miedz i wizurek, z jednej strony dają zwierzynie aż nadmiar wysoko białkowego żeru, a z drugiej zapewniają doskonałe warunki osłonowe uniemożliwiając myśliwym polowanie. Dodatkowo sytuację pogarsza, zdecydowana przewaga bardzo łagodnych zim odnotowana w okresie ostatnich kilkunastu lat. Wszystkie te czynniki (i pewnie jeszcze inne nie całkiem zbadane) powodują, że myśliwi nie zawsze nadążają z odstrzałem za przyrostem populacji. Dlatego prosimy rolników o pomoc, polegającą po pierwsze na zacieśnianiu współdziałania z myśliwymi, tak aby bez szkody dla swoich plonów dać im jednak szansę na odstrzał zwierzyny. Przykładowo, pozostawienie kilkumetrowego pasa myśliwym którzy ustawią zwyżki i ambony, zamiast siania kukurydzy do samej ściany lasu, per saldo może okazać się bardziej racjonalne i pozwoli zebrać większy plon. Niezmiernie ważnym elementem współpracy jest pomoc w kształtowaniu opinii społecznej o myśliwych i myślistwie. Ogromne zadanie które stoi przed nami wymaga zwiększenia liczby członków Polskiego Związku Łowieckiego. Wrogość z jaką spotykają się myśliwi w środkach masowego przekazu nie zachęca młodych ludzi do wstępowania w szeregi PZŁ. Brak zrozumienia zasad gospodarki łowieckiej cechuje przede wszystkim mieszkańców miast, jednak wielu ludzi mieszkających na wsi od niedawna i nie żyjących z rolnictwa podziela te niesprawiedliwe stereotypy. Liczymy, że „sąsiedzka edukacja” może tu naprawdę pomóc.

Sprawę prowadzi: Adam Dziubacki – tel. 71 377 17 47, tel. IP cisco 1371335

W ostatnim sezonie łowieckim mieliśmy do czynienia z kilkoma incydentami, kiedy tzw. „ekolodzy” doprowadzali do przerwania zaplanowanych polowań i w konsekwencji braku możliwości realizowania planu pozyskania zwierzyny. Jeżeli do takich incydentów dochodzi w Lasach Państwowych, możemy w jakimś stopniu temu przeciwdziałać zakazując, zgodnie z prawem, wjazdu do lasu. Kiedy jednak do sytuacji takiej dochodzi na terenie polnym to pomóc może tylko rolnik – właściciel nieruchomości ziemskiej – wyprasząc nieproszonych przybyszy.

Sprawy o których tu wspomniano są przedmiotem dyskusji toczonych na forum „Debat rolniczo łowieckich” organizowanych przez Dolnośląską Izbę Rolniczą i Zarządy Okręgowe PZŁ z terenu Dolnego Śląska. Pragniemy podziękować za tę inicjatywę. Zbliża ona środowiska które nie mogą funkcjonować bez wzajemnego wsparcia.

Z poważaniem

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
we Wrocławiu
Adam Plakse
Adam Plakse

DOLNOŚLĄSKA IZBA ROLNICZA WE WROCŁAWIU

L.Dz. DIR/1036/2017

Wrocław, 30.06.2017 r.

**Szanowny Pan
Adam Plaksej
Dyrektor
Regionalna Dyrekcja Lasów
Państwowych we Wrocławiu**

Realizując wniosek zgłoszony przez delegatów Dolnośląskiej Izby Rolniczej podczas obrad V Walnego Zgromadzenia DIR w dniu 12.06.2017 r. zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji dotyczących gospodarki łowieckiej realizowanej na terenie ośrodków hodowli zwierzyny działających na obszarze woj. dolnośląskiego. Z informacji uzyskanych od delegatów wynika, iż nadleśnictwa prowadząc gospodarkę łowiecką na terenie obwodów łowieckich będących ośrodkami hodowli zwierzyny i czerpiąc zysk ze sprzedaży polowań oraz tusz zwierzyny, nie są zainteresowane zmniejszaniem погоłowia zwierząt łownych w tych obwodach. Skutkiem takich działań jest występowanie bardzo dużej liczby szkód powodowanych przez dzikie zwierzęta w uprawach i płodach rolnych na terenach polnych wchodzących w skład obwodów będących ośrodkami hodowli zwierzyny. W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat:

- 1) liczby ośrodków hodowli zwierzyny działających na terenie woj. dolnośląskiego,
- 2) stanów zwierząt łownych poszczególnych gatunków oraz limitów odstrzałów dla każdego OHZ;
- 3) współpracy OHZ z okolicznymi rolnikami w celu minimalizowania szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne w uprawach i płodach rolnych oraz działań podjętych w tym zakresie.

Z poważaniem

Dyrektor Biura
Dolnośląskiej Izby Rolniczej
we Wrocławiu
dr inż. Urszula Sadowska-Marek

wysłano listem zwykłym pocztowym w dn. 06.07.2017 r.